

Z OBSAHU	Poslední šance lidovců. O pěti letech marných pokusů zachránit KDU-ČSL	04
	Pro Církev celibát existuje odvždycky	06
	Helen Gurley-Brownová: Rozsévačka mravní zkázy	08
	Bůh ve svátostech. Tajemství křesťanského manželství (2)	10

TRADICE OTCŮ

Z kázání biskupa Anastázia Sinajského (7. století)

A byl před nimi proměněn: jeho tvář zazářila jako slunce a jeho oděv zbělel jako sníh. A hle, ukázal se Mojžíš a Eliáš, jak s ním rozmlouvají.

To jsou divy dnešní slavnosti, to je i pro nás určené spasitelné tajemství, které se teď naplnilo na hoře Tábor: svolává nás sem jak smrt, tak oslavení Kristovo. Nuže, abychom mohli uprostřed učedníků, které Bůh naplnil Svatým Duchem, spolu s vyvolenými proniknout do hlubin tohoto neslýchaného a posvátného tajemství, naslouchejme svatému Božímu hlasu, jenž nás neustále z výšin hory svolává.

Tam nahoru musíme spěchat, a troufám si říci, že stejně jako Ježíš. On je zde naším vůdcem a naším předchůdcem do nebe a před duchovními zraky budeme spolu s ním zářit, neboť on jakoby obnoví rysy naší duše a připodobní nás k svému obrazu; jako on sám budeme vždy více proměněni a dostaneme účast na Boží přirozenosti, vždy více budeme připraveni pro Boží království.

Tam tedy pospěšme, s odvahou a radostí, a vstupme do samého středu oblaku, napodobme Mojžíše a Eliáše nebo Jakuba a Jana. Každý z nás ať je jako Petr, uchvácený Božím viděním a zjevením, proměněný tímto skvělým Proměněním, povznesený nad svět, vytržený ze země. Zanechme tělesnosti, opusťme stvoření a obraťme se ke Stvořiteli; jak to u vytržení řekl Petr: *Pane, je dobře, že jsme tady.*

Ano, Petře, opravdu je *dobře, že jsme tady* s Ježíšem, a dobré je zůstat s ním navěky. *Vždyť* co přináší více štěstí nebo co je vyššího a vznešenějšího než být u Boha, být mu připodobněn, být ve světle?

Dětské kříže. Foto: Flickr, mtsofan

Evropská unie na kulturní křižovatce

Opozice proti rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci křížů ve školách narůstá. *Osservatore Romano* z 22. července přinesl rozhovor s Gregorem Puppincem, ředitelem Evropského centra pro právo a spravedlnost. Ten tvrdí, že opozice není motivována jen politicky a právně, ale také duchovně; snaha odstranit kříže ze škol je totiž projevem vůle sekularizovat Evropu.

Puppinck říká, že štrasburský soud považuje přítomnost náboženského symbolu ve třídě za něco, co je samo o sobě špatné. Přitom však dosud přiznával členským státům v této věci svobodu, protože Unie má respektovat národní kultury a tradice. Naopak rozhodnutí ve věci Lautsi vs. Itálie v podstatě tvrdí, že má-li společnost být demokratická, musí se své náboženské identity vzdát.

Případ Lautsi, tvrdí Puppinck, je velmi důležitý. Zpochybňuje viditelnou přítomnost Krista ve školách Říma, Itálie a celé Evropy. Odráží proto současný konflikt ohledně budoucnosti kulturní a náboženské identity Evropy. Evropa je přitom různorodá a jen menšina států, například Francie, se své křesťanské identity vzdala. Ostatní se jí přidržují, nebo – jako v případě postkomunistických států – se k ní vrátily. Litva dokonce srovnala rozhodnutí v případě Lautsi s náboženskou perzekucí, kterou zažila za komunismu a jež se projevovала mj. právě zákazem náboženských symbolů.

Rozhodnutí štrasburského soudu vyvolalo bezprecedentní politickou reakci, kterou nikdo neočekával. I když Itálie dosud oficiálně nevyhrála, dosáhla vel-

(Dokončení na str. 2 dole)

Šéf vatikánské diplomacie arcibiskup Dominique Mamberti jednal v červnu v Havaně o postavení kubánských politických vězňů. Foto: daylife.com/Reuters/Desmond Boylan

Katolická církev má zásadní úlohu v uvolňování politických tlaků na Kubě

Ředitel vatikánské tiskové kanceláře P. Federico Lombardi prohlásil, že osvobození 52 politických vězňů na Kubě bylo výsledkem dialogu mezi Církví a vládou. „To nám dovoluje zamyslení,“ řekl P. Lombardi, „o úloze Církve ve společnosti. Církev je zakotvena v lidu a reaguje na jeho očekávání.“

„Svatý stolec doprovází a podporuje místní Církev svou duchovní solidaritou a mezinárodní autoritou.“ Lombardi připomněl slova Jana Pavla II, která pronesl při své návštěvě Kuby: „Kuba se otevírá světu a svět se otevírá Kubě.“

ACI Prensa

Turkmenistán: Církev uznána

P. Andrzej Madej, představený Katolické misie v Turkmenistánu, oznámil, že katolíci dosáhli uznání jako „katolická církev v Turkmenistánu“. Katolické společenství přitom čítá 100 osob (k tomu 30 katechumenů) a má nyní oficiální veřejný status. Většina katolíků je polského a německého původu. Od 17. července je v zemi apoštolský nuncius pro Turecko a Turkmenistán arcibiskup Antonio Lucibello, a setkává se tu s představiteli ministerstva zahraničí a ministerstva spravedlnosti.

Turkmenistán má pět milionů obyvatel, z toho 90 % muslimů. Je zemí „první evangelizace“. Katolické kostely zde byly po roce 1929 zničeny. Katolíci doufají, že jim bude povolena stavba nového kostela. Dosud se zúčastňovali mší na nunciaturě v Ašchábádu a bohoslužeb v soukromých domech. Komunitě slouží dva kněží a jáhen (všichni obláti Panny Marie, OMI). Ženská řeholní komunita zde zatím neexistuje.

Fides

Dokončení ze str. 1

kého vítězství. Podpořilo ji dvacet států. Započítáme-li Itálii, znamená to, že téměř polovina členských států EU se vzepřela nucené sekularizaci škol. To, že se k alianci „pro kříž“ připojila téměř celá střední a východní Evropa, ukazuje, jak dalece je Evropa vnitřně rozdělena.

Tato aliance ale také naznačuje, že stavět budoucnost evropské společnosti na křesťanském základě je možné a reálné.

Podle agentury Zenit zpracovala -mf-

Kongregace pro nauku víry aktualizovala „Normy o nejzávažnějších deliktech“

Vatikán zpřísnil normu o postihu sexuálních přestupků duchovních, *Normae de grafiolibus delictis*. Lhůta pro ohlášení byla prodloužena z deseti na dvacet let. V odůvodněných případech ji lze ještě rozšířit. (To už zavedl Jan Pavel II. v listopadu 2000).

Držení a šíření dětské pornografie a sexuální zneužití duševně postižených nyní spadají také pod tuto normu. Stíhatelné byly sice už podle dosavadního znění, ale ne jako vlastní skutková podstata. Pro případy zneužití se počítá se zrychleným řízením. Nejvyšší církevně-soudní instancí bude římská kongregace pro nauku víry.

Publikací nového textu se právně zakotvují dosavadní předpisy a odstraňují některé nejasnosti v jejich výkladu.

Propuštění z kněžského stavu je nyní možné i bez soudního řízení. Případ lze také předložit přímo papeži, který může kněze suspendovat bez soudního řízení.

Normy se netýkají jen případů zneužití, ale postihují i těžké trestné činy proti víře a svátostem.

Kathnet

Pákistánští bratři zabiti pro údajnou urážku Mohameda

Dne 19. července byli zabiti dva pákistánští křesťané poté, co byli obviněni z urážky Mohameda. Bratři byli před třemi týdny uvězněni. Policie je přitom označila za nevinné. Před soudní budovou však byli zastřeleni. Fajsaládský biskup Joseph Coutts vedl jejich pohřeb. Vyzval přitom přítomné, aby obětovali krev těchto nevinných Bohu jako krev Kristovu. Jejich krev poslouží našemu spasení. Věříme, že uzdraví naše společenství z choroby nenávisti a násilí, řekl biskup.

Ve dnech předcházejících vraždě vypukly demonstrace muslimských fundamentalistů. Účastníci házeli kameny na kostel Svatého růžence a požadovali pro obviněné trest smrti.

Výkonný tajemník biskupské komise *Iustitia et Pax* Peter Jacob vyzval ke změně zákona o rouhání. Řekl, že je zneužíván k persekuci křesťanů.

Zenit

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz. Máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem, můžete se zaregistrovat na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

Kardinál Daneels očištěn po devítihodinovém výslechu

Bruselský veřejný žalobce 9. července potvrdil, že kardinál Daneels, emeritní arcibiskup města, nestahoval na svém počítači porno. Potvrdila to prohlídka počítače. Kardinál byl v této souvislosti devět hodin vyslýchán. Mezitím však některé belgické listy kardinála ze stahování pornografie obvinily. Kardinálův mluvčí Hans Geybels ohlásil, že ve věci obvinění v tisku budou podniknuty právní kroky.

Podobně dopadlo obvinění arcibiskupství Malines-Brussel, podle něhož mělo být v kontaktu s Markem Dutrouxem. I tato informace byla falešná.

Zenit

Vatikán: Obnovena jednota v Pontifikální akademii pro život

Papež Benedikt XVI. jmenoval Msgr. Ignacio Carrasco de Paula prezidentem Pontifikální akademie pro život. Vůdcové pro-life organizací vyjádřili své naděje, že nová hlava Pontifikální akademie pro život znovuvytvoří jednotu této organizace, aby šířila katolické učení o posvátnosti života. Mons. Carrasco de Paula pracoval v minulosti jako lékař, profesor bioetiky na univerzitě, ředitel Institutu bioetiky při Univerzitě Svatého srdce v Římě a jako kancléř Pontifikální akademie pro život. Jeho jmenování uvítal Mgr. Ignacio Barreiro, ředitel kanceláře *Human Life International* v Římě. Podle něho se jedná o pravověrného teologa, naprosto věrného učitelskému úřadu Církve.

Práce akademie byla v loňském roce negativně ovlivněna tím, že arcibiskup Salvatore Fisichella, který byl v jejím čele, publikoval v *L'Osservatore Romano* článek, který toleroval potrat dvojčat v Brazílii. Toho využila sekulární média a zastánci potratů, kteří článek uvítali a prohlašovali, že naznačuje změkčení postoje Církve k potratům. Významní členové Akademie pak vyzvali k odvolání arcibiskupa Fisichelly.

HPŽ ČR, Lifesitenews

Papež vydává knihu pro děti

Ježíšovi přátelé je název knihy pro děti, ve které Benedikt XVI. shrnuje příběh dvanácti apoštolů a svatého Pavla. Kniha vyjde v italštině, má 48 stran a ilustroval ji italský výtvarník Franco Vignazia. Vydává ji vydavatelství San Giuliano Milanese.

VIS

Počet poutníků do Svaté země roste

Jeruzalém. Během prvních šesti měsíců letošního roku Svatou zemi navštívilo přes jeden milion šest set tisíc poutníků a turistů. Pocházejí především ze Spojených států amerických, Ruska, Francie, Velké Británie, Německa a Itálie. Oproti loňskému roku jde o vzrůst o 39 procent. Tento růst má několik důvodů, říká kustod Svaté země otec Pierbattista Pizzaballa:

„Především se méně hovoří o problémech ve Svaté zemi. Každodenní situace se určitě zlepšila. Na palestinských územích nedochází k násilí. Trochu se hovoří o Gaze, ale ta je dost vzdálená cílům poutníků. V běžném životě je ale napětí, které spočívá ve vzájemné nekomunikaci stran, cítit mnohem méně než před pár lety. Pak má na příliv poutníků vliv také aktivita biskupských konferencí, diecézí, farností, těch, kdo v Církvi podporují poutě do Svaté země. A pak je tu také velmi dobrá organizace ze strany vlád,“ říká otec Pizzaballa a dodává, že vliv na vzrůst počtu poutníků má určitě také loňská návštěva Benedikta XVI. ve Svaté zemi.

RaVat

Nový představitel Vatikánu u OSN

Benedikt XVI. jmenoval nového stálého pozorovatele Svatého stolce při OSN. V Newyorském sídle této organizace ho bude zastupovat 57letý indický arcibiskup Francis Assisi Chullikatt, dosavadní apoštolský nuncijs v Iráku a Jordánsku. V úřadu nahradí arcibiskupa Celestina Migliore, kterého Benedikt XVI. jmenoval 30. června apoštolským nunciem v Polsku.

Arcibiskup Francis Assisi Chullikatt nastoupil do diplomatických služeb Svatého stolce v červenci 1988. Postupně působil na nunciaturách v Hondurasu, v jižní Africe a na Filipínách a při OSN a na Oddělení pro styky se státy vatikánského Státního sekretariátu.

RaVat

Velké oslavy v Indii: Matka Tereza by oslavila 100 let

Matka Tereza by 26. 8. 2010 oslavila sto let. Při příležitosti tohoto výročí se v Indii připravují velké oslavy, které se budou konat od 26. 8., dne jejích 100. narozenin, až do 5. 9., 13., výročí její smrti. V Indii byl zároveň na 26. 8. vyhlášen Den sirotků a žádost na vyhlášení Světového dne sirotků na toto datum byla již také podána u Organizace spojených národů.

V indickém hlavním městě New Dehli má vzniknout památník, který by připomínal 100. výročí narození Matky Terezy.

TS ČBK, Zenit, CNS

Zemřela zakladatelka Banky chudých

Dne 14. července zemřela sestra Nancy Pereira, členka Dcer Panny Marie Pomocné, která počátkem 90. let založila Banku chudých. Banka slouží lidem ze slumů, vesnic, lidem bez majetku a bez možnosti vybudovat si lepší život. Žadatelům stačí prokázat, že si uspořili malou částku za rok a účastní se činnosti skupiny organizující malé kredity.

Fides

POSLEDNÍ ŠANCE LIDOVců

O pěti letech marných pokusů zachránit KDU-ČSL a co ještě lidovcům zbývá

Měl jsem za to, že během tohoto roku se k domácím politickým tématům vyjadřovat nebudu. Že napíšu do *RC Monitoru* jen reportáž ze své práce v Afghánistánu. Leč, člověk mívá, a Pán Bůh mění: zatímco od předvolební kampaně mě dělilo pár tisíc kilometrů, povolební atmosféře jsem kvůli nedávné krátké dovolené v Čechách neunikl...

Lidovecká idyla

Volební výsledek už na stránkách *RC Monitoru* rozebral můj kolega z Občanského institutu (OI) Roman Joch. Ve svém textu mimo jiné zmínil, jak se „uplynulých pět let snažili mí mladší kolegové z OI zachránit KDU-ČSL před ní samotnou, leč marně“. K těm „mladším kolegům“ patřím i já. Napsal jsem v uplynulých pěti letech řadu článků a analýz, přednášel ve sněmovně i v místních organizacích KDU-ČSL a Mladých křesťanských demokratů. Měl jsem za to, že dobrý přítel se pozná ne podle svého pochlebovačství, ale naopak – podle otevřeně a poctivě kritiky. Zklamal jsem se. Ve vyšších patrech KDU-ČSL jsem byl já i mí kolegové z OI (až na výjimky) bráni jako potíživista. Jako někdo, kdo kazí tu nádhernou idylku, jak to všechno děláme dobře. Pokažím tu idylku ještě jednou. Slibuji, že naposledy.

Čekání na „spasitele“

Pamatuji si nadšení pro Miroslava Kalouska. (Vzpomínáte si ještě? Než se stal

Jako by strana křesťanů čekala (v pravdě nekřesťansky) neustále na nějakého spasitele v podobě stranického předsedy. Na charismatického vůdce, který by vynahradil vymírající členskou základnu.

Foto: Flickr, sbluerock

arcinepřítelem, býval předsedou KDU-ČSL...) Pamatuji si nadšení pro Jiřího Čunka. Pamatuji si nadšení (často těch samých lidí) pro Cyrila Svobodu. Jako by strana křesťanů čekala (v pravdě nekřesťansky) neustále na nějakého spasitele v podobě stranického předsedy. Na charismatického vůdce, který by vynahradil vymírající členskou základnu. Který by nahradil nedostatek inteligence (katolictví intelektuálové se uzavřené a ve své podstatě maloměstské straně vesměs zdaleka vyhýbali). Který by vynahradil přebytek paranoie (za neúspěch můžou média, vnitřní nepřítel, politický systém jako takový a nebo – světe div se, ale to řekl nedávno, a ne poprvé i významný člen KDU-ČSL z Prahy – *RC Monitor*). Je totiž příliš kritický... Ano, lidoveckí předáci by si totiž přáli poslušné voliče. Katolíky, kteří je volí automaticky. „Vždyť jsme přece jediná křesťanská strana.“ Ale přitom zapomínají, že pýcha předchází pád a že je to pýcha, která stojí u kořene všeho hříchu. Vůbec, ta reakce na jakoukoliv kritiku z vlastních řad... Pamatuji si, jak se jeden článek mého kolegy, dlou-

holetého předsedy MKD Jakuba Kříže, řešil na Celostátním výboru KDU-ČSL. Článek, napsaný pro liberecký farní časopis, tištěný kdesi ve sklepě v pár kopiích na xeroxu. Ano, takovéhle starosti měli kapitáni potápějící se lodi...

Ale nezapomeňme na to hlavní a nejpodstatnější, co měl charismatický lídr vynahradit. Měl vynahradit ono věčné, zmatené a trapné hledání toho, co je vlastně KDU-ČSL zač, za co má bojovat, co je vlastně jejím posláním. Zda se rozkročit („ANO!“ volala nadšená většina), a nebo naopak semknout („NE!“ volala nadšená většina s hrůzou). A tak lidovci zmateně hájili tu křesťanské hodnoty, tu koketovali s kvótami na ženy. Tu byli proti potratům, tu je na vládě podpořili. Tu jsou proti registrovanému partnerství, tu nominují na post ministryně kultury Helenu Třeštíkovou, která je pro adopce dětí homosexuálům a zaštituje lesbický filmový festival.

Lidovci a Hybášková

Ona fascinace lidmi z úplně opačného ideového spektra je také zajímavá. Nomi-

nace Vlastimila Ježka, Johna Boka a nejlepší na konec: Jana Hybášková, ze které zmatený Cyril Svoboda nakonec udělal volebního lídra v Praze. Ženu, která podporuje feministky, potraty, adopce dětí homosexuály a v Evropském parlamentu hlasovala pro zprávu italského komunisty, která kritizuje Vatikán za jeho postoj v morálních otázkách. Pomineme-li otázku morální, je tu ještě otázka praktická: jak lidovcům pomohla nominace těchto osobností? Výsledek voleb nám empiricky předvedl, že příliš ne. Spíš naopak.

Oblíbený pak byl jakýsi křesťanský alibismus, který krásně předvedla Zuzana Roithová: „Jako křesťanský politik ani jako žena s potraty nesouhlasím. Na druhou stranu si myslím, že nyní platná pravidla není třeba upravovat.“ A ještě lépe Věra Luxová: „Je to věc, která je osobním rozhodnutím každé ženy. Za sebe musím říct, že... je to věc, která je pro moji rodinu nepřijatelná.“ Neboli, veřejně se svého křesťanství vzdát, ale před dobrými křesťanskými lidoveckými voliči se bít ve svá křesťanská prsa. Jako Jiří Čunek: „...s církvemi máme společného jen to, že někteří naši členové chodí do kostela.“

Samostatný případ je pak Cyril Svoboda se svými kotrmelci ohledně církevních restitucí či zjednodušení potratů v zákonu o zvláštních zdravotnických službách. O slavném sporu s charitou ani nemluvě. Nakonec si jako hlavní téma našel boj proti hazardu. Chvályhodné. Jen to zjevně samo o sobě nestačilo. Navíc, když se politik se skoro dvacetiletým angažmá najednou rozohní pro nějaké téma, působí to trochu nedůvěryhodně. Kde byl předtím? Jak hlasovali lidovci o různých zákonech, týkajících se hazardu, v minulosti...? Dozvěděli bychom se zajímavé věci.

Mrtvolné ticho

Typické pro lidovce bylo, že nikdy nevystoupili s aktivní politikou. Občas se volky nevolky snažili něčemu zabránit (vesměs marně), ale že by s něčím aktivně přišli? Bránili někdy šíleným nápadům tzv. ministerstva pro lidská práva. Seděl jsem rok v Radě vlády pro sexuální menšiny a v beznadějném osamění sváděl zoufalý ústupový boj se stále novými a novými nápady homosexuálních

„Hlas nám nedala většina pravidelných návštěvníků kostelů, (...) duchovenstvo – až na otce biskupa Radkovského – nás též hodilo přes palubu,“ uvádí svou reflexi povolebního debaklu KDU-ČSL její místopředseda Pavel Svoboda v posledním vydání stranického zpravodaje *Nový hlas*. Důvody prvního jevu však neuvádí.

aktivistů. Kde byli na ministerstvu práce, které má v gesci tzv. rovnost žen a mužů (krycí název pro prosazování protikřesťanské a Svatým stolcem odsouzené genderové ideologie). Strážci křesťanských hodnot byli bez jakéhokoliv zájmu... V lepším případě. V horším hanebně přizvukovali.

Kde byli lidovci při nápadech Džamily Stehlíkové na zákaz fyzických trestů dětí, při pokusu Ministerstva školství zavedt genderově korektní výchovu do škol nebo povinnou školku pro předškoláky? Kde jsou nyní v kauze se skandální sexuální výchovou nebo při pokusu uzákonit kvóty pro ženy na kandidátkách? Buď mlčí, nebo jsou dokonce opatrně

Ono jedna věc je chlubit se před neznalou členskou základnou bojem za křesťanské hodnoty, druhá věc je aktivně působit v nejrůznějších radách, výběrech a v mezirezortním připomínkovém řízení. Tam všude byli lidovci neuvěřitelně pasivní. Víam to.

pro. Když srovnám pracovitě, fanaticky odhodlané liberální aktivisty (všechny ty feministky, bojovníky za „práva“ homosexuálů, ekologisty a další) s mrtvolnou zatuchlostí KDU-ČSL, nedivím se, kam jsme to dopracovali. Ono jedna věc je chlubit se před neznalou členskou základnou bojem za křesťanské hodnoty, druhá věc je aktivně působit v nejrůznějších radách, výběrech a v mezirezortním připomínkovém řízení. Tam všude byli lidovci neuvěřitelně pasivní. Víam to. Já a pár mých přátel ve státní správě jsme se (obvykle vysoko nad rámec svých povinností) snažili, co to dalo. Osamělý boj několika jednotlivců na místě, kde měla stát pevná stranická mašinérie. Ale nestála. Nezmožila se ani na ten „čestný ústupový boj“, jak boj za tradiční křesťanské hodnoty kdysi trefně nazval Petr Příhoda.

Poslední šance

Co tedy zbývá lidovcům? Čím dříve se KDU-ČSL smíří s představou, že křesťané nejsou jaksi z podstaty věci povinni je volit, tím lépe. Nastává jim tvrdý boj o každého voliče. Mohou pokračovat ve stávajícím trendu rozkrachování se až k úplnému zhroutilí. Protože i kdyby se přejmenovali, zavedli povinné 60ti-procentní kvóty pro ženy a souhlasili se vším moderním a pokrokovým, liberálové je stejně volit nebudou. Na druhé straně se však mohou stát hlasem zdravého rozumu pro lidi, kteří třeba nejsou křesťané, ale chtějí, aby měli právo dát svému dítěti pohledek, a naopak nechťejí, aby se jejich děti ve škole učily, že čím dříve začnou sexuálně žít, tím lépe. Jsou tu lidé, kteří se bojí masové imigrace, a zároveň nejsou tupými rasisty, kteří volí Dělnickou stranu. Jsou to obyčejní lidé, kteří chtějí žít v bezpečné zemi bez drog, přílišné imigrace, s kvalitním školstvím a bez zbytečné státní buzerace a byrokracie. Lidé, kteří ocení, když se stát zastane těch, kdo poctivě pracují, platí daně a vychovávají děti. Lidé, kteří mají dost neustálých pokusů vnutit Čechům představu, že jsou všichni rasisti a že za všechny problémy ve vztahu k „sociálně nepřizpůsobivým“ (dříve „Rómové“, kdysi dávno „Cikáni“) může bílá většina. Lidé, kteří patří spíše ke střední a nižší vrstvě. Lidé, které zaujme sociálně spíš středový

program, ale společensky stojí jaksi přirozeně na straně tradičního řádu. Co jim KDU nabídla? Boj proti hernám. Hezké, ale to nestačí.

Strana není vše

Co zbývá křesťanskému voliči? První možností je, že se KDU-ČSL postaví na nohy a stane se znovu volitelnou stranou. Má pořád ještě řadu schopných a slušných lidí se zkušenostmi z místní politiky. Pár jich znám osobně, o několika jsem slyšel. Mají potenciál stranu vést. Jenže to není jen o lídrovi – reformovat stranu o dvaceti tisících členů je úkol pro nevsadil.

Možností druhou se zabírají někteří mí přátelé – založit autenticky konzervativní stranu, opravdu prosazující křesťanské hodnoty. Dle mého názoru lákavé, ale drahé a pravděpodobně odsouzené k neúspěchu. I když s pomocí Boží jde vše, jak ostatně dokazuje i úspěch tohoto časopisu, na který bych si kdysi také nevsadil.

Třetí možností je pak sledovat model USA či Austrálie. Udělat z křesťanů aktivní lobbistickou skupinu. Jiří Paroubek kdysi ve sněmovně prosadil zákon o registrovaném partnerství jen proto, že chtěl ve volbách získat podporu homosexuálů, kterých jsou (prý) čtyři procenta.

Homosexuálové nejsou ani zdaleka tak zorganizováni jako křesťané, mají však schopné nátlakové skupiny. Proč je nemá křesťané? Proč se nedokážou zorganizovat a třeba kroužkováním masově vyvíjet svou podporu vhodným kandidátům různých stran (ano, i na kandidátkách jiných stran než KDU jsou dobří křesťané a rozumní poctiví politici). I pár procent znamená hodně a může si vymoci hodně. Co si vymohli křesťané? Nic moc... Nemají dosud majetek ani smlouvu s Vatikánem a společenská atmosféra v klíčových oblastech, jako je školství, výchova apod., je čím dál víc ovládána lidmi radikálně protikřesťanskými (ostatně jak jinak, když lidovci měli vždy větší zájem o ministerstva dopravy, obrany či zahraničí než o školství či sociální věci, kde se např. rozdělují peníze na rodinné projekty).

Komu není rady...

Možná přišel čas na prosazování křesťanských hodnot jinak než skrze jednu konkrétní stranu.

Je to škoda. Lidovci tu jsou od roku 1919. Sám jsem v této straně a hlavně v Mladých křesťanských demokratech strávil skoro deset let a znám tam spoustu slušných a schopných lidí. Nicméně, klíčové jsou myšlenky, ne struktury. Pokud lidovce ukolébá představa, že je

budou křesťané volit tak jako tak, neprobudí ani volební výprask, pak jim není pomoci. A křesťané a lidé dobré vůle si budou muset najít jiné cesty, jak prosazovat své zájmy.

Matyáš Zrno

Matyáš Zrno, bývalý novinář, dlouholetý analytik Občanského institutu, bývalý místopředseda MKD, v roce 2009 poradce náměstka ministra práce. V současnosti vedoucí civilní části Provinčního rekonstrukčního týmu v afghánské provincii Logar.

Co si vymohli křesťané? Nic moc... Nemají dosud majetek ani smlouvu s Vatikánem a společenská atmosféra v klíčových oblastech, jako je školství, výchova apod., je čím dál víc ovládána lidmi radikálně protikřesťanskými...

PRO CÍRKEV CELIBÁT EXISTUJE ODVŽDYCKY

Sergio Romano podává často obdivuhodně rozsáhlé a přesné informace o nejrůznějších tématech (pravidelně odpovídá na dotazy čtenářů deníku *Corriere della Sera*). Každopádně vždycky stojí za to, si je přečíst. Nicméně, jak je to logické, občas se mu tam vloudí malá chyba, především na spleťtém poli církevních dějin. Tak v odpovědi jednomu čtenáři *Corriere della Sera* z 2. června Romano tvrdí, že celibát se pro katolické kněze stal závazný, alespoň v teorii, po koncilu v roce 1139. V tom roce se totiž konal II. Lateránský koncil, který stanovil, že eventuelní manželství, která uzavřeli kněží nebo i zasvěcení laikové se

slibem čistoty, nebyla pouze nedovolená, nýbrž neplatná. Komentuje to kardinál Alfons Stickler, historik mimořádně erudice, který strávil téměř celý život jako knihovník a archivář Svaté Římské Církve, a autor díla, považovaného za definitivní: „Toto koncilní rozhodnutí vytvořilo ještě dnes rozšířené přesvědčení, že církevní celibát byl zaveden teprve tehdy. Ve skutečnosti se učinilo neplatné to, co bylo vždy nedovolené. A tedy tato sankce je spíš dalším potvrzením existující povinnosti *ab immerabili* (od nepaměti).

Stickler, který zemřel před několika léty, začíná pouhých sedmdesát, ale velmi hutných stran své knihy (*Il celibato eccle-*

siastico. La sua storia e i suoi fondamenti. Libreria Editrice Vaticana, 1994) upřesněním: „Jsme navykli mluvit o celibátu, totiž o zřeknutí se manželství ze strany kandidátů kněžského svěcení. Ve skutečnosti by se měl užívat mnohem širší termín zdrženlivost. Vždyť zdrženlivost neznamená jenom zřici se manželství, nýbrž i neuzítav je, když je už někdo ženatý. Většinu kléru prvotní Církve totiž tvořili dospělí mužové – *virii probati* (osvědčení mužové), kteří se souhlasem manželky přijímali posvátné svěcení, opouštějící rodinu, o kterou se pak staralo společenství věřících.“

Nuže, často se dočítáme, a to i u vážených autorů, že povinnost opustit

svou manželku se závazkem následující dokonalé zdrženlivosti prý byla rozhodnuta pouze kolem roku 300 po Kristu na koncili, přesněji na synodě v Elvíře, ve Španělsku. Jiní, jako Romano, datují tento závazek až do roku 1139. V 33. kánonu akt synodu v Elvíře stojí: „Synodální Otcové jsou zajedno v úplném zákazu pro všechny kleriky zapojené do služby oltáře, aby se zdrželi od svých manželek a neplodili děti. Kdo však toto učinil, musí být vyřazen z klerikálního stavu.“ Stickler komentuje: „Jak je vidět, nejde o žádnou novou dispozici. Naopak je to reakce na nedodržování dobře známého tradičního závazku a nyní se k němu váže i sankce (trestní).“

Že byla v Elvíře znovu potvrzena pouze nepřetržitá tradice a že nebyla uložena nějaká novota mimořádné váhy, to dokazují také akta jiných přehojných shromáždění biskupů. Například koncil v Kartágu (rok 390), který jednomyslně potvrdil závazek celibátu nebo zdrženlivosti, kterou „je třeba dodržovat“, k tomu napsal: „co učili apoštolové a co celá minulost vždy dodržovala“. K rozhodnutím koncilů je možno přidat svědectví větších církevních otců: všichni zdůrazňují, že čistota pro kněze sahá do apoštolských dob, a tedy do samých počátků křesťanství.

Avšak, abychom přešli k východním církvím, především řecko-pravoslavným, citujme ještě kardinála Sticklera: „Tvář v tvář postojí, který byl považován u těchto komunit za liberálnější, se vztýkalo katolické církvi, že se stala příliš přísná v celibátní kázní.“ Ve skutečnosti mezi pravoslavnými musí uchovat panny pouze biskupové, jestliže – jak je tomu dosti často – pocházejí z klášterů, nebo musí žít v absolutní zdrženlivosti, pokud už byli ženatí. Prostí kněží, farní popové, mohou žít v manželství pouze tehdy, jestliže je uzavřeli před svým vysvěcením a je jediné. Avšak ve skutečnosti až do konce VII. století tomu tak vůbec nebylo a v nerozdělené Církvi platily jak na Východě, tak na Západě tato pravidla omezující pohlavní život – v jednomyslném přesvědčení, že to pochází z apoštolské tradice.

Nicejský koncil mimo jiné v roce 325 zdůraznil zákaz pro všechny kleriky držet v domě ženy kromě matky nebo

Svěcení kněze. Foto: Flickr, pmonthey

K rozhodnutím koncilů je možno přidat svědectví větších církevních otců: všichni zdůrazňují, že čistota pro kněze sahá do apoštolských dob, a tedy do samých počátků křesťanství.

sester a je podvrhem ojedinělý protest jednoho biskupa z Egypta. Avšak závazek celibátu nebo zdrženlivosti vyžadoval autoritu, která by vykonávala stálou a přísnou kontrolu – ta ovšem na Východě obvykle chyběla. Tváří v tvář stále se šířícím zlořádům, byzantští císařové, kteří si dělali nárok na rozhodování v církevních záležitostech, zvolili cestu méně namáhavou pro politickou moc a tolerovali, ba hájili tyto zlořády. Stickler k tomu dodává: „Zatímco se alespoň pro biskupy podařilo udržet starobylou přísnou tradici, považovalo se za neudržitelné zamezit u nižšího kléru pohlavním stykům se ženami.“ Tak se východní církev vzdala faktické situaci na druhém koncilu v Trullo (známý též pod názvem Trullská synoda – pozn. red.), který byl svolán v roce 691, nikoli náhodou do císařského paláce v Konstantinopoli (Cařihradu). Církev, před císařem bezmocná, zvolila

menší zlo. Ale dodnes nechybějí na Východě vlivné osobnosti církve, které by se chtěly vrátit zpátky k situaci, která vládla v prvních sedmi stoletích a kterou římsko-katolická církev dokázala uchovat.

Mimo jiné je nepodložené a mylné přesvědčení, že zrušením celibátu by se zvýšil počet kandidátů kněžství: manželství nezabránilo neúprosnému snížení počtu pravoslavných popů, protestantských pastorů a židovských rabínů. Ani manželka u katolických kněží by nezabránila pohlavnímu zneužívání nezletilých: v Americe (v Evropě je situace podobná) se více než 80 % udaných případů týká případů homosexuality. A není jasné, k čemu by mohla sloužit manželka u nějakého pederasty, i když vysvěceného.

Nad tímto močalem lidské křehkosti, ubohosti a hříšnosti neustále září slova Horského kázání, kdy Ježíš vrývá posluchačům všech věků: *Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha.*

Vittorio Messori
Corriere della Sera
Přeložil P. Josef Koláček, SJ

Poznámka redakce: Český překlad knihy Alfonse Sticklera *O církevním celibátu – Jeho dějiny a teologické základy*, vydaný ČBK v roce 2008, lze nalézt na webové adrese www.cirkev.cz/res/data/037/004240.pdf.

HELEN GURLEY-BROWNOVÁ: ROZSÉVAČKA MRAVNÍ ZKÁZY

Seriál Architekti kultury smrti (19)

Touha po slávě a nesmrtelnosti učinila z bývalé sekretářky ikonu úspěchu tzv. nezávislé ženy.

Jednou z vlastností charakteristických pro kulturu smrti je to, že zaměňuje ctnost s neřestí. Ve svém díle *Tak pravil Zarathustra* Nietzsche glorifikuje tři takové ctnosti: sobectví, smyslnou rozkoš a vůli k moci. Záměna ctnosti a neřesti je typická i pro populární kulturu posledních desetiletí. Aníž by se přímo hlásila k odkazu Friedricha Nietzscheho, či si dokonce drží jistý distanc od této kontroverzní osobnosti, šíří masová média tuto převrácenou morálku.

Sex a svobodná sekretářka

Helen Gurley-Brownová se narodila ve státě Arkansas roku 1922. Vystudovala obchodní školu a zastávala poté sedmáct různých sekretářských míst v Los Angeles. Roku 1959 se provdala za filmového producenta Davida Browna. V této fázi jejího života by sotvakdo tvrdil, že je na cestě stát se jednou z nejvlivnějších žen v USA. Sedmatřicetiletá Brownová, očima kultury úspěchu, byla nikdo na cestě nikam; byla *mouseburger* – slovo, které později sama vymyslela a jež zdomácnělo jako výraz pro nepřilíh majetnou, nijak zvlášť vzdělanou, ustrašenou, frustrovanou, spíš podprůměrnou ženu. Kromě toho měla za sebou ne zrovna cudný intimní život.

Její novomanžel, předtím již dvakrát ženatý, ji vyzval, aby napsala o své divoké sexuální minulosti knížku. Brownová souhlasila, a přestože dosud měla za sebou sotva pár řádků do časopisu, rychle vyplodila knihu *Sex and the Single Girl* (*Sex a svobodná dívka*) – jejími vlastními slovy „nestoudnou příručku rad a tipů pro ženy, jak svádět muže a užívat si nezczitelného práva mít tolik sexu, kolik je jen možné“.

Kniha se stala celoamerickou senzací. Čerstvá čtyřicátnice Brownová se

Helen Gurley-Brownová v roce 1964.
Foto: Wikimedia Commons/Library of Congress. New York World-Telegram & Sun Collection/John Bottega

Brownová záměrně zaměňuje ctnost s neřestí, zlo vydává za dobro. Je autorkou bonmotu: „Dobré dívky se dostanou do nebe, zlé se dostanou všude.“

vezla na vlně popularity počínajících šedesátých let a prohlásila se hlásnou troubou osvobození neprovdaných dívek ze jha konvencí a zábran v oblasti sexuality. Blahosklonně osvobozovala jejich *id* z moci kontroly *superega* a slibovala jim údajnou svobodu a lepší sexuální život, než mají jejich vdané vrstevnice. (Podle Sigmunda Freuda je *id* pudovou složkou osobnosti, působící v podvědomí, spoutanou *superegem* – vědomou složkou osobnosti vytvořenou výchovou a působením společenských zvyků a pravidel

– pozn. red.) Záhy se stala pro ženy tím, čím byl pro muže Hugh Hefner, zakladatel a vydavatel časopisu *Playboy* a promiskuitní bonviván, jemuž manželka z pocitu viny za někdejší nevěru povolila mimomanželské vztahy. Manželství se však po deseti letech rozpadlo – stejně jako druhé o mnoho desítek let později. Hefner od té doby udržuje vztahy vesměs s velmi mladými ženami. Vydávání časopisu, který Hefner založil roku 1953, mu vyneslo pohádkové bohatství. Z vykřičeného a kontroverzního časopisu se stalo postupem času cosi společensky zcela přijatelného. Tato skutečnost je alarmující, uvědomíme-li si, že nedošlo k podstatným změnám ve struktuře časopisu, ale k dramatickému posunu ve vnímání toho, co společnost akceptuje a jaké hodnoty vyznává. Z někdejší pornografie se stala lehká erotika a *Playboy* se stal hlasatelem životního stylu mužů střední třídy.

Šéfká kosmopolitního média

Jestliže si Hefner musel vydobýt místo na trhu, Brownová byla zcela bez konkurence. Segment žen, jež byly ochotny jejím radám naslouchat, měla jen pro sebe. *Sex and the Single Girl* jí získal velké příjmy a navíc prodala práva ke stejnojmennému filmu. Debutující autorka díky rychle nabyté slávě dostala místo šéfredaktorky časopisu *Cosmopolitan*. Časopis byl založen již roku 1886 jako rodinný magazín a později se transformoval do podoby časopisu publikujícího soudobá literární díla. Okolo roku 1965, kdy se ujala vedení redakce Helen Gurley-Brownová, bojoval časopis s nákladem pod 750 000 výtisků o přežití. Brownová dokázala náklad poměrně brzy zvýšit na čtyřnásobek a stanula v čele magazínu po následujících dvaatřicet let.

Zcela změnila podobu časopisu. Nejprve jej transformovala ve společenský měsíčník, o několik let později se časopis zaměřil výhradně na mladší ženské publikum. Na obálce se začaly objevovat modelky, nejčastěji v bikinách a s krátkce střiženými vlasy. Tématem se zcela v duchu popularity Brownové stal zejména sex jako požitek oddělený od své přirozené role plození, postavený mimo strukturu závazných mezilidských vztahů. Brownová pochopila sílu tržních mechanismů, reklamy a produktových značek a dovedně spojila svou ideu nevázaného sexu s články o krásě, zdraví (pod kterýmžto pojmem chápala zejména reklamu na antikoncepci) a sexuálních dobrodružstvích žen včetně nevěry a metod svádění. Ještě v sedmdesátých letech vyvolala silné pobouření fotografie téměř nahého herce Burta Reynoldse na prostřední dvoustraně; postupem času však podíl sexuálně explicitního obsahu narůstal. Adekvátně se měnil i používaný jazyk. Přesto počet čtenářek spíše rostl. Roku 1999 zahájila Brownová vydávání časopisu *CosmoGIRL!*, mutace určené pro dospívající dívky. Nyní je *Cosmopolitan* vydáván ve 34 jazykových mutacích a prodáván ve stovce zemí světa. V USA je dnes šestým nejprodávanějším časopisem – ovšem první v žebříčku časopisů prodávaných na středních a vyšších školách, a to nepřetržitě posledních dvacet let.

Kam se dostane špatná dívka?

Brownová zrodila kulturu nevázaného sexu – v poslední době nejvíce repre-

Helen Gurley-Brownová dnes. Foto: joecorreia.com

Přebal měsíčníku *Cosmopolitan* ze srpna 1970

Cosmopolitan je v USA posledních 20 let nejprodávanějším časopisem na středních a vyšších školách.

zentovanou seriálem *Sex in the City* (*Sex ve městě*). Sama neměla děti. Přesto však zrodila (či spíše vynalezla) celou generaci *cosmo girls*, dívek a žen slepě následujících její mámení: původní *cosmo girl* je dívka mezi 18 a 34 lety, která chce mít život zcela pod svou kontrolou – to znamená, že si svobodně užívá sexu, peněz a úspěchu. Brownová záměrně zaměňuje ctnost s neřestí, zlo vydává za dobro. Je autorkou bonmotu: „Dobré dívky se dostanou do nebe, zlé se dostanou všude.“ Snaží se přesvědčit veřejnost, že kdo je dobrý a koná dobro, je o cosi ochuzen. Ve skutečnosti však člověka neobírá o svobodu konání dobra, ale zotročující povolnost vášním, kterou Brownová hlásá.

Autorka opakovaně mluvila o tom, že nikdy nechtěla mít dítě; aktivně také bojovala za legalizaci potratů. Přesto uzavírá své memoáry, jež před několika roky vydala, třináctistránkovým dopisem svého neexistujícího potomka, že „tvoje matka nevěří v Boha, ale věří ve férovo každého tady na Zemi“. Tehdy téměř osmdesátiletá Brownová zřejmě vnitřně

bojovala s představou, že na její odkaz žádný biologický potomek nenaváže; stejně tak se o ni nikdo ve stáří nebudě nezištně a s láskou starat. Nechtěla-li Helen Gurley-Brownová dítě, toužila usilovně po něčem, co získat bezpochyby nemohla – po nesmrtelnosti. Jak řekl svatý Augustin, cokoli, co není věčné, je příliš krátké. V nedávném rozhovoru se přiznala, že se každé ráno budí zděšená a že jí její pokročilý věk brání ve štěstí. A nepomůže jí ani sebelepší kosmetika či plastická chirurgie (ještě ve třiasedmdesátí si nechala zvětšit poprsí).

Neřest a ctnost

Snaha popřít smrt je nejjistější cestou, jak se stát její obětí. Nejsme-li schopni nalézt lásku a víru, jež smrt přesahuje, staneme se nevyhnutelně otroky smrti, která může člověka zaskočit v kterémkoli okamžiku. Jedním z kořenů kultury smrti je paradoxně strach ze smrti, který je tak silný, že se člověk uzavírá duchovním skutečností, jež smrt přesahují.

Člověk je bytost duchovní. To znamená, že potřebuje výživu, kterou mu nemůže dát sex, peníze ani úspěch. Hřích a neřest jsou mazivem pro kola kultury smrti. Umenšují v člověku duchovní život, zbavují jej svobody. Neřest se dobře prodává. Ctnost není moderní, ale je cestou, skrze niž člověk přestává být sám pro sebe ostrovem.

Při jistém obědě pro novináře ve Washingtonu se Helen Gurley-Brownová ocitla v blízkosti šéfredaktora určitého konzervativního katolického periodika. Když mu byla představena, zpražila ho pohledem se slovy: „Tak vy jste ten nepřítel.“ Lidé si nemají být nepřáteli, avšak ctnost je nepřítelem neřesti, stejně jako je neřest nepřítelem ctnosti. A usilovná bitva mezi ctností a neřestí je jádrem boje mezi kulturou života a kulturou smrti. Morálka není jen názor, postoj. Tím méně je zbožím. Je ale jedinou cestou, která člověku umožní uchovat si lidství.

Josef Mudra

(mezititulky redakce)

Seriál vzniká podle knihy Donald De Marco – Benjamin Wiker: *The Architects of the Culture of Death*. Ignatius Press, San Francisco 2004, ISBN 1-58617-016-3, 410 stran.

Proměnění Páně. Ikona ze 12. století, Sinaj. Foto: wordpress.com

PROMĚNĚNÍ PÁNĚ Z POHLEDU VÝCHODNÍ CÍRKVE

Podle svatého Anastáze, když Kristus na sebe vzal naši přirozenost, vše, co se událo s ním, stalo se i s námi a stačí, abychom do této skutečnosti vstoupili. V liturgii svátku zpíváme: „Dnes Kristus na hoře Tábor proměnil zčernalou Adamovu (tedy i naši) přirozenost, ozářil ji a učinil bohem, přetvořil ji do slávy a světla svého božství.“ Ježíšovo proměnění

je ukázkou a zároveň počátkem našeho vlastního proměnění. Jeho skryté božství zazářilo ve slávě, aby Bůh, který přebývá v našem nitru, zářil i z nás.

„Boží sláva neviditelně přítomná ve viditelném těle se v okamžiku proměnění viditelně ukázala učedníkům“ (sv. Řehoř Palama), a „obnažilo se jeho božství“ (liturgické texty). „Světlo bylo božství, které

se na hoře zjevilo učedníkům.“ (sv. Řehoř Naziánský) Otcové zdůrazňují, že při proměnění se nezměnil sám Ježíš, ale jen jeho vzhled. Proto aby se předešlo nedorozumění, používá překlad řeckých textů do církevní staroslovenštiny raději slovo *preobraženie*, změna vzhledu.

Text večerní modlitby konstatuje, že zjevení Pánova božství na hoře Tábor

nebylo dokonalé, neboť Pán se při zvěstování velkého tajemství zároveň snažil uchránit učedníky před ztrátou zraku a života a ukázal jim pouze tolik, kolik byl schopen jejich lidský zrak unést. „Znám člověka, kterého dobrotivý Pán navštívil svojí milostí, a když by mu Pán nabídl: ‚Jestli chceš, dám ti ještě víc milosti,‘ tak by bezmocná duše v těle řekla: ‚Pane, ty vidíš, že kdybys ještě přidal, nesnesu to a zemřu.‘ Člověk nemůže snést plnost milosti. Tak i učedníci na hoře Tábor padli na tvář kvůli slávě Páně.“ (sv. Silván) Dokud Pánovo světlo zářilo slaběji, bylo vidět. Když zazářilo silněji, stalo se pro učedníky neviditelným, stalo se mrakem, o kterém i Písmo svaté hovoří jako o místě přebývání Boha.

Události proměnění předcházel vážný rozhovor Ježíše s učedníky blízko Cesareje Filipovy (Mt 16, 13–16). Syn člověka byl lidmi pokládán za některého ze starých proroků, ale učedníci už tušili, že je někým větším. Na jeho otázku „za koho mne pokládáte vy?“ odpověděl jménem všech Petr: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého.“ Ježíšovo božství, které mohli rozumem nalézt v jeho moudrých a mocných slovech a mnoha zázracích a které jim vnitřně ukázal a potvrdil nebeský Otec, nyní mohou tři učedníci vidět na hoře Tábor na vlastní oči, a dokonce ho mohou pocítit ve svém nitru jako nekonečnou blaženost, ve které Petr touží zůstat navždy. Svatý Řehoř Palama z toho činí důležitý závěr: nemají pravdu ti, kteří chtějí poznání Boha vykázat jen do oblasti rozumu člověka. Lidská přirozenost je stvořena k tomu, aby byla nositelem Boha, a je-li proměněná Duchem Svatým, může Boha vnímat. Je-li náš zrak posvěcený, může vidět nestvořené světlo Boha, které je běžnému zraku nepřístupné.

Mojžíš a Eliáš

Zjevení Mojžíše a Eliáše je podle Theofylakta v první řadě jasnou odpovědí, že Ježíš není ani Mojžíš ani Eliáš, jak si to mnozí lidé myslí. Jejich družný rozhovor s Ježíšem je zároveň svědectvím o tom, že Ježíš si „dobře rozumí“ s posvátnou židovskou tradicí, tedy Zákonem (zosobněným Mojžíšem) a Proroky (představovanými Eliášem). Svědčí, že Ježíš je ten, který kdysi hovořil skrze ně, on je ten,

kterého předpovídali a na kterého čekali, on je původcem i naplněním Zákona a Proroků. A jestliže Mojžíš zemřel a Eliáš byl vzat do nebe, jsou tito dva muži zároveň symbolem toho, že Ježíš je Pánem nad živými i mrtvými (liturgie).

Starozákonní čtení, která se v byzantském obřadu čtou v předvečer svátku, nám prozrazují další důvod, proč se s Ježíšem ukázal Mojžíš a Eliáš. Oba totiž mají podobnou zkušenost vidění Boží

Místo, na kterém došlo podle tradice k proměnění Páně.
Foto: Flickr, vad_levin

A jestliže Mojžíš zemřel a Eliáš byl vzat do nebe, jsou tito dva muži zároveň symbolem toho, že Ježíš je Pánem nad živými i mrtvými.

slávy, jako nyní učedníci na hoře Tábor. Nejprve (Ex 24,12–18) slyšíme o Mojžíšovi na Sinaji, zahaleném oblakem Boží slávy. Theofylakt si všimá, že sinajský oblak byl tmavý, zahalil vrch Sinaje i s Mojžíšem, zatímco oblak na hoře Tábor je oblakem světla. To je obraz toho, že Mojžíšův zákon byl jen stínem té skutečnosti, která se nyní otevřeně zjevuje v Kristu. Na hoře Tábor se odkrylo pro lidi dosud skryté tajemství Boha, který se stal člověkem. Ve druhém čtení (Ex 33,11–4,9) si Mojžíš přeje vidět Boží slávu. Smí se však podívat na Boha jenom „zezadu“, nemůže vidět jeho tvář. To je umožněno až nyní, na hoře Tábor, neboť Bůh se stal člověkem. Nakonec se čte o Eliášově

setkání s Bohem (1 Král 19,4–16), který nebyl v bouřce, zemětřesení ani ohni, ale v hlasu jemného vánku. Nyní na hoře Tábor tento jemný hlas otcovsky promluvil: Toto je můj milovaný Syn, ve kterém mám zalíbení. Kdysi Eliáš, a nyní i Petr svědčí o důležité věci: setkání s Bohem působí pokoj a blaženost.

Oba proroci s Ježíšem hovořili o tom, co ho čeká v Jeruzalémě. Evangelisté nezaznamenali obsah tohoto rozhovoru, protože důležitější než slova je život těchto proroků. Ne slovy, ale svými činy kdysi dávno v předobrazu řekli to, co má nyní Ježíš vykonat. Mojžíš vyvedl Izraelity z egyptského otroctví jako předobraz toho, že Ježíš vyvede ty, kteří mu věří, z otroctví hříchu. V této souvislosti je zajímavé, že v řeckém textu evangelia je pro Ježíšův vstup do Jeruzaléma použito právě slovo *exodos*. Podobně, když Izraelité bojovali s Amalekovci, závisel celý boj na Mojžíšových rukách zdvihnutých k nebi. To je obrazem našeho boje s hříchem, který závisí na Kristových rukou pozdvihnutých k nebi břevnem kříže. Eliáš kdysi vzkřísil syna vdovy ze Sarepty tím, že se v modlitbě nad ním třikrát sklonil. Tak má nyní Ježíš vzkřísit lidské pokolení, když se k němu na tři dni skloní do smrti. Tito proroci, předobrazy ze Starého zákona, se nyní setkávají s tím, který je má naplnit.

Co mluvil Petr

Vraťme se na chvíli k Petrovi, který u Cesareje poznal v Ježíšovi Syna Božího. Tuto věc pochopil, ale jaksi mu nesesedlo, že by Boží Syn měl trpět a zemřít. Na Ježíšovu předpověď utrpení zareagoval se značným nepochopením (Mt 16,21–23) a vysloužil si za to tvrdé napomenutí. Zdá se, že mu to nepomohlo – v jeho slovech „je nám tu dobře, postavme si tu tři stany“ vidí Theofylakt opět pokoušení Ježíše, úsilí nějak ho tu udržet a přesvědčit ho, aby do Jeruzaléma nešel. Petr to měl strategicky dobře promyšlené: je tu Mojžíš, který si poradil s faraónovým vojskem, je tu Eliáš, který zvítězil nad Baalovými proroky, postavíme jim tedy stany, aby tu zůstali, a oni už Ježíše ochrání. Když takto chápeme Petrova slova, dostává jasný smysl evangelistovo konstatování: „Nevěděl, co říká.“

Proměnění Páně mělo velký význam právě v tom, že mělo učedníky připravit na velikonoční události. Učedníci „viděli jeho slávu, aby tehdy, až uvidí jeho ukřižování, pochopili, že se utrpení vydává dobrovolně, a aby hlásali světu, že on je skutečné Otcovo Světlo“ (liturgie). Ještě když Petr mluvil, zastínil je světlý oblak a promluvil Otec, jehož slova Theofylakt parafrázuje: „*Toto je můj milovaný Syn, ...poslouchejte ho a věřte mu i tehdy, když ho budou přibíjet na kříž.*“

Když zjevení skončilo, zůstal Ježíš sám, bez nadějně „ochranky“, a tak jasně zamítl Petrovu nabídku. Odchod Mojžíše a Eliáše symbolizuje též ustoupení Zákona a Proroků do pozadí, aby pustili ke slovu předpovězeného Mesiáše.

Poučení pro náš život

Druhá rovina, ve které se můžeme zamýšlet nad událostí Proměnění Páně, je hledání poučení pro náš život a vzoru pro naše konání. Jako tři učedníky, tak i nás chce vést Ježíš na horu, abychom tam spolu s ním přebývali v modlitbě. Petr je ten, který miluje, Jan je ten, který je milovaný, a Jakub zase vyniká horlivostí (byl prvním apoštolem, který položil život za Pána). Tak i my musíme vystupovat na horu s láskou k Bohu, s vědomím, že jsme milováni, a s horlivostí, která je připravená dát Bohu a pro Boha celý svůj život.

Výstup na horu je symbolem vzdálení se od přizemnosti a hovoří o námaze,

kteřá je s tím spojená. Text liturgie nás bez okolků vyzývá: „*Vstávejte, lenoši – myšlenky mé duše, které stále hledíte dolů do země, seberte se a pusťte se do výšin božského výstupu! Přidejme se k Petrovi a synům Zebedeovým a spolu s nimi vystupme na horu Tábor!*“ Theofylakt upozorňuje, že bez odpoutání se od země není možné dosáhnout vidění Božích věcí; viděli bychom jenom Mojžíše a Eliáše, tedy slova Písma, ale ne toho, o kom hovoří.

Odměnou za výstup bylo pro učedníky to, že viděli proměnění Pána, když z jeho lidského vzhledu zazářilo jeho božství, a tak ho pravdivě poznali. Podobně i pro nás bude odměnou za naši námahu vidění Boha v mnohých, na první pohled všedních věcech a událostech, úplný a pravdivý pohled na svět. Theofylakt zde rozlišuje dva stupně. Tvář Pána vidí člověk, který má Boží pohled

„*Vstávejte, lenoši – myšlenky mé duše, které stále hledíte dolů do země, seberte se a pusťte se do výšin božského výstupu! Přidejme se k Petrovi a synům Zebedeovým a spolu s nimi vystupme na horu Tábor!*“ (liturgie)

na věci a svým životem jasně odráží Boží mysl. Jestliže navíc dokáže tento pohled zformulovat do jasných slov, potom vidí i oděv Pána, neboť slova jsou oděvem myšlenek. Nejdůležitějším na našem modlitebním výstupu je však to, že Bůh, kterého jindy poznáváme v jeho skutcích, se nás nyní dotýká přímo, zaplavuje nás světlem svého božství a naplňuje jím naše srdce.

Petrova slova jsou vyjádřením postoje nezralého křesťana, který se chce na věky zmocnit nádherné chvíle s Pánem a nechce slyšet o kříži. Je to věčné pokušení hledat Boha jen pro blaženost z jeho blízkosti a nevidět cíl, ke kterému nás chce přivést a ke kterému se jde i skrze kříž.

Důležitá je také úvodní poznámka: „*Po šesti dnech...*“ Šest dní Bůh tvořil svět a sedmý den povolal člověka, aby stoupal k němu. Šest dní nechal Ježíš učedníky ve světě a sedmý den je pozval na horu Tábor. To je vzorem pro rytmus našeho života – šest dní se máme namáhat ve světě, ale sedmý den nás Bůh volá, abychom svět na chvíli opustili a strávili s ním nějaký čas v modlitbě.

V proměnění Páně poznáváme i to, co člověk je a k čemu je povolán. Ježíš se proměnil, „*aby zjevil prvotní krásu člověka*“ (liturgie), „*neproměnil se pro sebe, ale kvůli nám lidem, aby nám ukázal budoucí proměnu lidské přirozenosti*“ (sv. Proklos). Toto proměnění začíná už nyní: „*Milost Ducha svatého činí každého člověka podobným Pánu Ježíši Kristu ještě zde na zemi.*“ (Silván Athoský)

Na hoře Tábor zaznívá i nad námi Otcův hlas: „*Toto je můj milovaný Syn, v tom mám zalíbení.*“ Poprvé tento hlas zazněl, když jsme v Kristu absolvovali křest v Jordánu, na znamení našeho přijetí za Boží děti. Nyní ten hlas zvěstuje naše skutečné přetvoření v Boží syny a dcery.

David Panca
ze slovenštiny přeložila Zuzana Bachnová
Amen 7–8/1999 (mezititulky redakce)

Literatura:

I. Belejkanich: *Dogmatické bohoslovie I.*
bl. Theofylakt: *Výklady k evanjeliám*
Kallistos Ware: *Cestou orthodoxie*
Velký zborník (=litur., t.j. liturgické texty)
Eliáš č. 2
Orthodox revue I, II

Hora Tábor v Galilei, Izrael. Foto: biblewalks.com

BŮH VE SVÁTOSTECH

Tajemství křesťanského manželství (2)

Nerozlučitelnost svátostného manželství jasně vyplývá – navzdory mylně zjednodušujícímu protestantskému výkladu – z biblických textů a také z tradice, kterou nám v této věci dokládá literatura z pera nejstarších křesťanských spisovatelů – církevních otců.

Hle, všechno tvořím nově...

V evangeliu máme zaznamenanu dvojí Kristovu řeč o manželství a jeho posvátnosti. Poprvé mluví Mistr o manželství v horském kázání (Mt 5,31–32), kde srovnává manželskou starozákonní praxi s novým zákonem, který ustavuje: „*Také bylo řečeno: ‚Kdo by se rozváděl se svou ženou, ať jí dá rozlukový list.‘ Ale já vám říkám: Každý, kdo se rozvede se svou ženou – mimo případ smilstva –, uvádí ji do cizoložství, a kdo se ožení s rozvedenou, dopouští se cizoložství.*“ Podobně Kristus mluví, když se ho farizeové tážou na otázku manželství a rozluky: „*Nečetli jste (v Písmu), že Stvořitel na začátku učinil (lidi) jako muže a ženu a prohlásil: ‚Proto opustí muž otce i matku a připojí se ke své ženě a ti dva budou jeden člověk.‘ Už tedy nejsou dva, ale jeden. Co tedy Bůh spojil, člověk nerozlučuj*“ (Mt 19,4–6).

Z těchto míst evangelia je patrné, že Kristus chce znovu dát manželství veškerou jeho důstojnost, jaké se mu dostalo na počátku od Boha a jež mu byla odňata lidskou slabostí a „tvrdoostí srdce“. Prohlašuje zcela jasně, že možnost manželské rozluky, která byla dána až do jeho příchodu, přestává provždy od té chvíle, kdy se v morálním životě Božího lidu ujímá vlády jeho zákon, zákon dokonalý a platný na věky. Namítají-li někteří, že Kristus připouští rozluky alespoň v případě nevěrnosti, odpovíme s celou křesťanskou tradicí, vykládající tento text o možnosti rozvodu, ale nikoli úplné rozluky, která by dávala právo k novému manželství.

Křesťan vícekrát učí, že manželství je nerozlučitelné, a tím chce učinit konec rozluce, která byla u židů obvyklá. Tak mluví v 5. kapitole svatého Matouše (v. 32), kde připouští, že manžel může propustit manželku, je-li nevěrná. Nepra-

ví však, že může uzavřít nové manželství, neboť stále platí: „*Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!*“ Zdá-li se v 19. kapitole, jako by připouštěl v případě nevěrnosti nejen rozvod, nýbrž i rozluky a na základě ní možnost uzavření nového manželství, je třeba všimnout si dobře otázky, na niž Kristus odpovídá, aby nám byla jasná jeho odpověď. Farizeové se ptají, zda je dovoleno z jakékoli příčiny propustit manželku. Na to Kristus nejdříve zdůrazňuje, že manželství je jednoduše nerozlučitelné. Teprve na konci chce odpovědět na danou otázku tvrzením, že v případě nevěrnosti je dovoleno manželům se rozjet, jak už řekl v 5. kapitole a jak čteme u Marka.¹

I v tomto případě však platí, co bylo řečeno na ostatních místech: „*Kdo se rozvede se svou ženou z jiného důvodu než pro smilstvo a ožení se s jinou, dopouští se cizoložství*“ (Mt 19,9). Slova „*z jiného důvodu než pro smilstvo*“ lze chápat jen jako vsuvku v závorce, jež náleží ke slovům „*Kdo se rozvede se svou ženou*“, nikoliv však ke slovům „*a ožení se s jinou*“. Není proto v Kristově řeči žádný protimluv; naopak s naprostou důsledností je zdůrazňována nerozlučitelnost manželství, i když se připouští, aby se manželé rozešli a nežili spolu, když se jejich život stal z důvodů nevěrnosti nemožný. Církev nikdy nepřestala hájit naprostou nerozlučitelnost platně uzavřeného manželství. Jestliže dovolila z vážných důvodů, aby manželé spolu nežili, nedovolila jim nikdy vstoupit v nové manželství před smrtí jednoho z nich.

Manželství jako duchovní cesta

Manželství v Kristově pojetí je posvátné. Uvědomíme-li si, že celá Kristova morálka je založena na odříkání a oběti, že vede člověka nad všechno pozemské, aby

Foto: Flickr, Rietje Swart

Namítají-li někteří, že Kristus připouští rozluky alespoň v případě nevěrnosti, odpovíme s celou křesťanskou tradicí, vykládající tento text o možnosti rozvodu, ale nikoli úplné rozluky, která by dávala právo k novému manželství.

ho spojila s Bohem, jeho posledním cílem, může se nám snad zdát, že Kristus bude proti životu manželskému. Nikoli. Tak jako Kristus povznáší celý přirozený život k vyšším metám, tak pozvedá i manželství z jeho úrovně čistě přirozené do oblasti nadpřirozené. Otcové dokládají Kristovo smýšlení o manželství a posvěcení manželského stavu na příběhu o svatbě v Káně Galilejské (Jan 2,1–2). Svatý Augustin k textu poznamenává: „Tím, že Pán přišel na svatbu, i když si odmyslíme mystický smysl, chtěl potvrdit, že sám svatbu ustanovil. Měli totiž přijít ti, o nichž mluvil Apoštol, kteří zakazují ženit se, když říkají, že manželství je zlo...“ A svatý Cyril Alexandrijský píše: „Bylo vhodné, aby ten, jenž přišel obnovit lidskou přirozenost a uvést ji do stavu lepšího, přinesl požehnání nejen těm, kteří se již narodili, nýbrž všem těm, kteří se měli narodit, a aby posvětil jejich zrození.“

Tajemství manželství a Církve u svatého Pavla

Svatý Pavel jde cestou Kristovou, když nám odhaluje tajemnou posvátnost manželství v hlubokém symbolismu. Hlavně v listu Efeským (5,22–33) rozvádí svůj jedinečně bohatý pohled na tajemství křesťanského manželství. „Ženy (ať jsou podřízeny) svým mužům, jako kdyby to byl sám Pán. Muž je totiž hlavou ženy, podobně jako je Kristus hlavou Církve... Jako je Církve podřízena Kristu, tak i ženy mají být svým mužům podřízeny ve všem. Muži, (každý z vás) ať miluje svou ženu, jako Kristus miloval Církve a vydal sám sebe za ni... Kdo má svou ženu rád, projevuje tím lásku sám sobě... Proto opustí člověk otce i matku a připojí se k své manželce, a ze dvou se stane jen jeden člověk. Toto tajemství je veliké; mám na mysli vztah Krista a Církve.“

Podivuhodně ostré světlo vrhá Apoštol na manželství v těchto slovech a pozvedá je do výše, která už nemůže být překonána. Klade křesťanům před zraky úžasný ideál, když jim ukazuje, jaká je spojitost mezi manželstvím a vztahem Krista k Církvi. V Kristu a Církvi a v jejich vzájemném vztahu je dán vznešený ideál všem křesťanským manželům. Starý zákon užívá rád obrazu manželství, aby objasnil důvěrný poměr, jaký je mezi

Julius Schnorr von Carosfeld: Svatební hotina v Káně (1819)

Toto pouto, které pochází ze svobodného lidského činu manželů a z dokonání manželství, je už neodvolatelné a dává vznik smlouvě ručené věrností Boha. Církve nemá moc vyslovit se proti tomuto uspořádání Boží moudrosti. (KCC 1640)

Hospodinem a vyvoleným národem jako celkem; apoštol jde ještě dále, když zdůrazňuje, že nejkrásnější myslitelné spojení, které je mezi Kristem a Církvi, je vzorem a mírou manželského svazku křesťanského.

Nelze utvořit dokonalejší pojem manželství, než jaký vyplývá ze slov svatého Pavla, tak jako žádná jiná okolnost nemůže dodat manželskému svazku tolik posvátnosti jako jeho vztah k tajemnému spojení Krista s Církvi. Posvátný symbolismus manželství, připomínající skutečnost vztahů mezi Kristem a jeho Církvi, je pak základem nauky katolické církve o manželství jako svátosti ustanovené Ježíšem Kristem. Je sice pravda, že v Písmu svatém Nového zákona nenalé-

záme výslovně zmínku o tom, že Kristus ustanovil svátost manželství, ale tomu se nelze divit, uvážíme-li, že je mnoho jiných věcí, o kterých mluví jen křesťanská tradice. Tridentýský koncil praví, že v citovaných slovech svatého Pavla je svátost manželství naznačena. Mimo to musíme uvážit, že navenek se křesťanské manželství nejeví odlišně od přirozeného manželského svazku, jak byl uzavírán za všech časů. Ostatní svátosti znamenaly něco opravdu nového z každého hlediska, proto jim byla věnována zvláštní pozornost, pokud jejich přijetím byl charakterizován křesťanský život. Manželství zůstávalo navenek zcela tak jako dříve, jen jeho vnitřní uspořádání nabývá určitých změn, jistého povýšení. Není divu, jestliže tato stránka manželství unikla mnohdy pohledu toho nebo onoho jedince; že však neunikla pohledu mladé Církve jako celku, je zcela jasně patrné z nejstarších zachovaných zpráv.

Svátost manželství v rané Církvi

Sledujeme-li dějiny patristického období Církve, můžeme pozorovat, jak je manželství vždy považováno za něco posvátného. V účasti Krista při svatbě v Káně Galilejské vidí Otcové zvláštní posvěcení, jehož se dostalo od božského Mistra manželskému svazku. Křesťanské manželství má být uzavíráno před Církvi, i když si ve skutečnosti udělují tuto svá-

tost manželé sami, a její přijetí znamená pro manžely příliv Boží milosti. To jsou základní pravdy, jež lze potvrdit množstvím výňatků z nejstarších církevních spisovatelů. „*Sluší se*,“ píše svatý Ignác Antiochijský, „*aby snoubenci a snoubenky uzavírali manželství s vědomím biskupa, aby manželství bylo podle Pána, nikoli podle žádostivosti. Všechno se má dít ke cti Boží.*“ Že bylo od počátku manželství v Církvi spojeno s jistými náboženskými obřady a požehnáním kněze, vidíme z celé řady nejstarších zpráv. Přijetí manželství je však také spojeno s milostí potřebnou k nastávajícímu životu v rodině. Požadavek manželské nerozlučnosti není jistě malý, tak jako povinnost křesťanských manželů žít ve spojení, které by bylo podobné spojení Krista s Církví.

Proto poukazují Otcové na posilu milosti, jíž se manželům v této svátosti dostává. Připomeňme alespoň Tertulliana, který vidí velikost křesťanského manželství právě v tom, že se mu dostává pomoci ze strany Boží milosti. A Origenes připomíná manželům, že je spojil Bůh, a proto že v nich přebývá milost.

Na základě těchto tvrzení mohl pak Tridentický koncil učit proti útokům protestantským: „Manželství je jedna ze sedmi svátostí Nového zákona. Sám Bůh je původcem manželského svazku, který chtěl mít nerozlučitelný, a Ježíš Kristus povýšil manželství na svátost a spojil jeho přijetí pro křesťany s přijetím milosti; ta posvěcuje manžely a dává jim sílu nést břemeno manželství statečně a vytrvale.“ (Sess. XXIV. Denz. 969, 970.)

Poznámky

¹ Mk 10,11; Lk 16,18; 1 Kor 7,10. Na všech těchto místech je vyjádřena pravda o nerozlučitelnosti manželství absolutně, bez jakékoli výjimky.

Reginald M. Dacík OP
Věrouka pro laiky V.
Krystal, Olomouc 1948
redakčně upraveno

ThDr. Reginald Maria Dacík OP (1907–1988), český teolog, redaktor, publicista, kněz dominikánského řádu

Poznámka k týdnu

Ne sexu ve škole! (www.nesexuveskole.cz)

Zničit přirozený stud, což je jedním z cílů sexuální výchovy, znamená nevratnou destrukci zdravé osobnosti a ohrožení celé její další existence. To samozřejmě není bez vlivu na celou společnost, její hodnoty, chování lidí. Pochopily to i mnohé školy, ale především to pochopily tisíce rodičů. Avšak pochopit nestačí – je třeba nemlčet.

Ministerstvo školství podcenilo inteligenci odpovědných rodičů a pedagogickou kompetenci ředitelů škol a vyučujících, když na jaře letošního roku vyrukovalo s novým návrhem, resp. doporučením pro výuku sexuální výchovy. Dnes již desítky tisíc distribuovaných letáků objednaných na protestních internetových stránkách www.nesexuveskole.cz svědčí o tom, že rodiče školních dětí ještě lhostejnost nepřemohla. Dlouhý seznam škol, které metodiku sexuální výchovy dle Příručky MŠMT nepřijímají, taky zrcadlí příjemnou skutečnost zdravého rozumu těch, kteří jsou spoluzodpovědní za výchovu nových generací. Autoři pedagogické příručky pro výuku sexuální výchovy už dnes ví, že přestřelili. Dokazují to reakce ministerstva a zainteresovaných odborníků. Podle nich není pryč

nakonec nutné hovořit o všem ve třídě s všemi žáky, ale jen o těch tématech, která takovou veřejnou prezentaci snesou. Ještě v dubnu potichu představili žakovské hry spojené s tématy pornografie, onanie, sexuálních zkušeností a učitele inspirovali návrhy, aby se na začátku hodiny pozdravili se žáky podáním ruky v kondomu.

Zničit přirozený stud, což je jedním z cílů sexuální výchovy, znamená ale nevratnou destrukci zdravé osobnosti a ohrožení celé její další existence. Sexualita se v pojetí metodických doporučení MŠMT předkládá jako cíl a ne jako dar a prostředek pro založení rodiny. Není novinkou, a do značné míry to lze pozorovat v dalších sférách života celé společnosti, že se od sexuality odděluje plodnost, jako by byla krajně nežádoucím jevem. Co si děti odnesou z výchovy, která jim před-

staví početí dítěte nikoliv jako nejvyšší dar spojený se sebedarováním v manželství, ale jako nejhorší důsledek jinak rozkošné hry s druhým člověkem (resp. ani ne tak s osobou jako spíše s nástrojem pro ukojení vlastních tužeb)? Co je pro tvůrce programů sexuální výchovy nejvyšší hodnotou? Nemusíte dlouho hádat, všichni ateisté si přejí k výročím a narozeninám totéž – zdraví, hlavně to zdraví. A tak děti si mají pamatovat, že je jedno, co, kde a s kým dělají, ale hlavně, ať z toho nejsou nemocné. Je iluzí domnívat se, že sexuální výchovu kvalitně zajistí škola. A je dobře, že to tisíce rodičů pochopily. Taková výchova je na rodičích a je třeba vzít tuto odpovědnost vážně. Protest proti zvráceným návodům k výuce sexuální výchovy je možné stále podpořit. Přidejte se!

Zdeňka Rybová

Vážení přátelé!

Za *Monitor* jsme moc vděční, informace, články tohoto druhu ve světě moc chybí. Jsme vděční za pravdivé informace o Církvi, o Svatém otci, o tom, co se ve světě děje a dělo, o tom, co by nás nemělo nechávat chladnými, o co bychom se měli zajímat, a nejen vědět, ale žít, konat, směřovat svůj život. Děkujeme za povzbuzení ve víře, povzbuzení k věrnosti Bohu, vděčnosti Bohu za jeho lásku a povzbuzení k šíření lásky, prostě za vše, co v *Monitoru* najdeme, a to nejen pro sebe, ale i pro našich šest synů. Bohu díky, poslední dobou už *Monitor* někteří z nich také čtou, to jsme si přáli, aby poznali, co je v životě důležité, a zajímali se o to a snažili se alespoň

něco z toho uvádět do života. Děkujeme za vaši práci a přejeme, ať vám Bůh žehná.

František a Mariana Jandovi

Vážená redakce,

Monitoru si velmi vážíme pro šíři zpráv, které přináší, pro vyvážená stanoviska i pro mírný, nekonfrontační tón. V době, kdy se i řada seriózních médií doslova „předhání“ v nevěcných útocích proti katolické církvi, jsme vděční za protíváhu i za informace, jež nám pomáhají se zorientovat v konkrétních sporech..

Znepokojuje nás, že ke zprávám o pronásledování křesťanů v některých částech 3. světa nyní přibývají zprávy

o útocích na církevní představitele v západní Evropě. Při vši úctě k šedinám kardinála Daneelse musíme ovšem s politováním připomenout, že právě za jeho působení vyšel *Roeach*, katolický katechismus pro děti s explicitními pasážemi (a ilustracemi) o sexuální styku. Církevní představitelé to jistě mysleli jako nutný ústupek době, ale „čiň čertu dobře, peklem se ti odslouží“....

Vůbec se nám zdá, a nejsme v tom sami, že se jakoby rozevírají nůžky mezi nadšenou vírou těch, kdo riskují svobodu a životy i za pouhou návštěvu bohoslužeb, a lhostejností těch, kteří v sociálně zajištěných zemích podceňují nutnost předávání a obrany víry.

R. a M., Praha

LITURGICKÁ ČTENÍ

1. 8. Neděle	Kaz 1,2;2,21–23, Žl 90, Kol 3,1–5.9–11, Lk 12,13–21 18. neděle v mezidobí	5. 8. Čtvrtek	Jer 31,31–34, Žl 51, Mt 16,13–23 Posvěcení římské baziliky Panny Marie
2. 8. Pondělí	Jer 28,1–17, Žl 119, Mt 14,13–21 sv. Eusebius, sv. Petr Julián Eymard	6. 8. Pátek	Dan 7,9–10.13–14, Žl 97, 2 Petr 1, 16–19, Lk 9, 28b–36 Svátek Proměnění Páně
3. 8. Úterý	Jer 30,1–2.12–15.18–22, Žl 102, Mt 14,22–36 sv. Lydie	7. 8. Sobota	Hab 1,12–2,4, Žl 9, Mt 17,14–20 sv. Kajetán, sv. Sixtus II. a druhové
4. 8. Středa	Jer 31,1–7, Jer 31, Mt 15,21–28 sv. Jan Maria Vianney		

8. 8. Neděle	Mdr 18,6–9, Žl 33, Žd 11,1–2.8–19, Lk 12,32–48 19. neděle v mezidobí	12. 8. Čtvrtek	Ez 12,1–12, Žl 78, Mt 18,21–19,1 sv. Euplus
9. 8. Pondělí	1 Petr 4,12–19, Žl 31, Lk 9,23–26 Svátek sv. Terezie Benedikty od Kříže	13. 8. Pátek	Ez 16,1–15.60.63, Iz 12, Mt 19,3–12 sv. Poncián a Hippolyt, sv. Jan Berchmans
10. 8. Úterý	2 Kor 9,6–10, Žl 112, Jan 12,24–26 Svátek sv. Vavřince	14. 8. Sobota	Ez 18,1–10.13b.30–32, Žl 51, Mt 19,13–15 sv. Maxmilián Kolbe
11. 8. Středa	Ez 9,1–7;10,18–22, Žl 113, Mt 18,15–20 sv. Klára		

Res Claritatis MONITOR – zpravodajský týdeník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Fotografie bez uvedení zdroje pocházejí z Flickr.com. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/5500. Šéfredaktor: Mgr. Michaela Freiová. Redaktoři: Mgr. Dagmar Kopecká, Mgr. Ondřej Vaněček. Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frej, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Mgr. Matyáš Zrno. Teologický poradce: P. Mgr. Pavel Mayer OP. Objednávky: Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 15 Kč, což pro tento rok činí 675 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.